

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **M. M. s. r. o.**, zastoupený Mgr. Vladimírem Hyským, advokátem se sídlem Praha 1, Hradební 3, proti žalovanému: **Předseda Úřadu průmyslového vlastnictví**, se sídlem Praha 6, Antonína Čermáka 2a, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2005, č. j. 7 Ca 54/2004 - 56,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2005, č. j. 7 Ca 54/2004 - 56, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2003, č. j. 67098/2002, v jehož výroku bylo rozhodnuto tak, že *příhláška slovní ochranné známky zn. sp. O-162163 ve znění „S.“ se částečně zamítá pro videokazety a nahrané videopásky, audiovizuální programy a nahrané zvukové a zvukově obrazové záznamy, obaly na zvukové nosiče a videokazety ve třídě 9 a pro nakladatelství a vydavatelství periodických a neperiodických publikací v tištěné podobě ve třídě 41 mezinárodního třídění výrobků a služeb. Pro ostatní služby ve třídách 35, 38 a 42 mezinárodního třídění výrobků pak podle výroku žalobou napadeného správního rozhodnutí zůstává seznam výrobků a služeb nezměněn.*

II.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti uvedl, že ji podává z důvodů podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stížní námitky lze rozdělit do následujících problémových okruhů:

II. a)

V první řadě stěžovatel poukázal na to, že správní rozhodnutí žalovaného mu nikdy nebylo kvalifikovaně oznámeno podle ustanovení 51 tehdy platného a účinného zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „spr. ř.“). Stěžovatel trval na svém tvrzení v žalobě, že o rozhodnutí žalovaného se skutečně dozvěděl zcela nahodile až při ústním jednání před Městským soudem v Praze ve věci sp. zn. 15 Cm 6/2001, při němž zástupce společnosti PK 62, a. s. uvedené rozhodnutí žalovaného založil do spisu. Z tohoto soudního spisu pak žalobce získal kopii uvedeného správního rozhodnutí, proti němuž pak brojil žalobou ze dne 18. 3. 2004. Stěžovatel proto odmítl jako nedůvodný a nevhodný závěr Městského soudu v Praze v odůvodnění jeho rozsudku o údajné „nekorektnosti“ žalobního tvrzení žalobce k okolnostem při oznámení správního rozhodnutí žalovaného.

II. b)

K meritu žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného a právního názoru v něm obsaženého, s nímž se ztotožnil i Městský soud v Praze, pak stěžovatel uvedl, že soud neprávě posoudil otázku míry vzájemné podobnosti slovních označení „S.“ a „E.“, konkrétně to, zda intenzita této podobnosti dosahuje hranice vedoucí k případné záměně obou označení, či nikoli; navíc podle stěžovatele své rozhodnutí náležitě, tedy tak, jak má na mysli § 54 s. ř. s., neodůvodnil.

Soud se podle stěžovatele spokojil s konstatováním, že přihlašované označení „S.“ je zaměnitelné [viz § 3 dřívějšího zákona č. 137/1995 Sb., o ochranných známkách, ve znění pozdějších předpisů, platného a účinného v době vydání žalobou napadeného správního rozhodnutí žalovaného; toto ustanovení praví, že *Úřad (průmyslového vlastnictví) do rejstříku nezapiše označení shodné s ochrannou známkou, která je přihlášena nebo zapsána pro jiného majitele pro stejné nebo podobné výrobky nebo služby s dřívějším právem přednosti, popřípadě obsahuje prvky přihlášeného označení či zapsané ochranné známky, které by mohly vést k záměně. Toto označení může být zapsáno, jestliže majitel nebo přihlašovatel ochranné známky s dřívějším právem přednosti udělí písemný souhlas se zápisem tohoto označení do rejstříku ochranných známek.*] z hlediska fonetického s označením „Extáze“, neboť nemá dostatečně odlišný výrazový odstín od druhého ze zmíněných slovních prvků. Podle stěžovatele znění označení „S.“ a „E.“ nelze z hlediska všech hodnotících kritérií, a to vizuálního, fonetického ani významového, mít za zaměnitelná. S ohledem na to, že však Městský soud v Praze uvedená označení shledal zaměnitelnými z hlediska fonetického, přičemž ostatními hledisky se nezabýval, argumentoval stěžovatel nadále toliko ve prospěch svého názoru, že fonetická zaměnitelnost v uvedeném případě není dána. Podle něho fonetická znělost a výslovnost obou označení je naprosto rozdílná. U „S.“ je důraz při výslovnosti kladen na první slabiku, kdežto u „E.“ na slabiku druhou; výslovnost prvních hlásek obou označení se navíc výrazně odlišuje.

Podle stěžovatele je posuzování zaměnitelnosti či nezaměnitelnosti určitého označení s jiným záležitostí jednoznačně subjektivního hodnocení. Proto je za účelem objektivního posouzení nutno přihlížet k běžné rozhodovací praxi Úřadu průmyslového vlastnictví (dále jen „ÚPV“) a dále k předchozím výsledkům posuzování zaměnitelnosti ochranné známky „S.“ přihlášené v rejstříku ochranných známek pod č. 162163. Podle stěžovatele o dostačující míře nezaměnitelnosti označení „S.“ a „E.“ svědčí dlouhodobě ustálená rozhodovací praxe ÚPV, na základě které je nyní zapsána jako ochranné známky celá řada obdobných označení, navzájem velmi podobných nebo se podobně jako obě výše uvedená označení odlišujícím výhradně prvním počátečním písmenem, jak o tom svědčí příklady takových ochranných známek, jejichž seznam stěžovatel přiložil k žalobě.

Stěžovatel poukázal též na rozhodnutí ÚPV ve věci ochranné známky „S.“ registrované ÚPV jako slovní ochranná známka pod č. 227966. Zápis do rejstříku ochranných známek byl proveden na základě přihlášky č. 14923 dne 19. 10. 2000 s právem přednosti od 7. 12. 1999. Ochranná známka „S.“ je podle stěžovatele zapsána v rejstříku ochranných známek pod č. 227966 z části pro zcela shodné výrobky a služby (periodický a neperiodický tisk – 16) ve třídách 9, 16, 41 mezinárodního třídění výrobků a služeb, jako je zapsána ochranná známka společnosti PK 62, a. s. „E.“ pod č. 184180. V tomto případě, naprosto shodném s případem stěžovatele posuzovaným Městským soudem v Praze, byla uvedená dvě označení ochranných známek hodnocena jako zcela nezaměnitelná. Přihláška „rozšířená“ slovní ochranné známky stěžovatele „S.“ zn. sp. O-162163 pro výrobky a služby v již zapsaných třídách 9, 41 mezinárodního třídění výrobků a služeb však byla žalovaným v rozporu s předchozím posouzením zamítnuta pro údajnou zaměnitelnost.

Uvedenými hodnotícími aspekty se však podle stěžovatele Městský soud v Praze při přezkoumávání napadeného správního rozhodnutí nezabýval.

II. c)

Stěžovatel konečně poukázal na to, že napadené správní rozhodnutí žalovaného ve všech rozhodných hodnotících aspektech zcela popřelo prvoinstanční rozhodnutí v téže věci a ve své podstatě všechna předcházející rozhodnutí ÚPV ve věci zápisu ochranné známky žalobce „S.“ č. 227966. Stěžovatel uvedl, že v žalobě namítal, že rozhodnutí žalovaného o rozkladu vychází z naprosto odlišných rozhodovacích argumentů bez toho, aby zásadní změna hodnocení věci byla relevantně odůvodněna. Žalovaný v rozhodnutí o rozkladu vycházel z naprosto odlišných skutkových zjištění a právního názoru, aniž by jím spatřovanou nesprávnost a nezákonnost prvoinstančního rozhodnutí řádně odůvodnil v souladu s § 47 odst. 3 spr. ř. tak, že by uvedl, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí a jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů a při aplikaci právních předpisů. Při přezkoumávání prvoinstančního rozhodnutí je však rozkladový správní orgán podle stěžovatele povinen s ohledem na zásadu materiální pravdy a zákonnosti zjistit skutečný stav věci a nemůže se omezovat pouze na to, co tvrdila společnost PK 62, a.s. jako účastník řízení. Stěžovatel připomněl, že předmětem přezkumu v řízení o rozkladu je jak výroková část rozhodnutí, tak jeho odůvodnění. Správní orgán je podle stěžovatele s ohledem na § 2 spr. ř. povinen zjistit přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí, přitom není vázán jen návrhy účastníků řízení.

III.

Žalovaný navrhl kasační stížnost zamítnout pro její nedůvodnost. Podal k ní vyjádření, v němž k jednotlivým stížným námitkám uvedl:

III. a)

K námitce popsané sub II. a) žalovaný poznamenal, že se s ní Městský soud v Praze vypořádal – uznal žalobu stěžovatele za podanou v zákonné dvouměsíční lhůtě a tuto lhůtu počítal ode dne, kdy se stěžovatel o napadeném správním rozhodnutí dozvěděl, tedy od jednání před Městským soudem v Praze (míněno ve věci sp. zn. 15 Cm 6/2001 – pozn. Nejvyššího správního soudu) dne 3. 2. 2004. Tvrzení stěžovatele, že mu napadené správní rozhodnutí nebylo vůbec oznámeno, je podle žalovaného vyvráceno skutečností, že stěžovateli byl obsah rozhodnutí znám – o tom vypovídá obsah žaloby; žalobce sám předložil navíc soudu kopii předmětného správního rozhodnutí. V tomto ohledu se žalovaný zcela ztotožnil se závěry Městského soudu v Praze vyslovenými v kasační stížnosti napadeném rozsudku.

Žalovaný dále poukázal na to, že ve svém vyjádření k žalobě mimo jiné sdělil, že dle údajů na dodejce bylo předmětné správní rozhodnutí převzato dne 2. 12. 2003 přímo v podatelně ÚPV. Podle spr. ř. jsou nezbytnými náležitostmi dokladu o doručení datum převzetí a podpis účastníka, přičemž obojí dodejka obsahuje.

Tvrzení stěžovatele o datu, kdy se o napadeném správním rozhodnutí dozvěděl, je podle žalovaného zpochybněno zejména tím, že v podání ze dne 10. 2. 2004, kterým se stěžovatel prostřednictvím své zástupkyně domáhal obnovy řízení v soudem přezkoumávané věci, se přímo uvádí, že stěžovateli bylo rozhodnutí doručeno 2. 2. 2003. Teprve následně dne 18. 2. 2004 podal podle žalobce stěžovatel sám, nikoli prostřednictvím své zástupkyně, námitky proti postupu ÚPV ohledně doručení napadeného správního rozhodnutí. Jestliže by nebylo stěžovateli ani jeho právní zástupkyni napadené správní rozhodnutí vůbec doručeno, není podle žalovaného z tvrzení stěžovatele ani z tvrzení jeho právní zástupkyně jasné, jak se o jeho obsahu dozvěděli. Na jedné straně totiž stěžovatel podle žalovaného tvrdí, že se o existenci rozhodnutí dozvěděl teprve při jednání před Městským soudem Praze, na druhé straně z podání a vyjádření jeho zástupkyně jednoznačně vyplývá, že jí bylo žalobou napadené správní rozhodnutí doručeno a že se tedy s jeho obsahem seznámila, protože v podání ze dne 10. 2. 2004, ve kterém zástupkyně stěžovatele podala žádost o obnovu řízení, ani v jeho doplnění ze dne 25. 2. 2004 se neuvádí nic o tom, že by jí nebylo předmětné rozhodnutí řádně doručeno. Obě výše uvedená podání stěžovatele se podle žalobce věnují pouze věcné stránce (právnímu posouzení) předmětného správního rozhodnutí a o jeho případných nedostatcích v doručení zde není žádná zmínka. V neposlední řadě při znalosti ustanovení o nabývání právní moci rozhodnutí o rozkladu je nutno podle žalovaného poukázat na skutečnost, že teprve dnem doručení každému z účastníků nabývá rozhodnutí předsedy ÚPV právní moci a pouze v takovém případě lze povolit obnovu řízení. Otázka, proč tedy zástupkyně stěžovatele podala žádost o povolení obnovy řízení, jestliže jí rozhodnutí nebylo doručeno, tak podle žalovaného zůstává nezodpovězena.

III. b)

Žalovaný k meritu svého správního rozhodnutí, které stěžovatel napadl žalobou, uvedl, že ve shodě s Městským soudem v Praze zastává názor, že označení „S.“ je zaměnitelné s označením „E.“, a to především z hlediska fonetického. Podle žalovaného (jak již uvedl ve svém správním rozhodnutí i ve vyjádření k žalobě) je napadené označení „S.“ jako celek zaměnitelné s prioritně starší namítanou kombinovanou ochrannou známkou č. 184180 ve znění „E.“ a není způsobilé odlišit některé výrobky a služby ve třídách 9 a 41 mezinárodního třídění výrobků a služeb od výrobků namítatele, neboť nelze zabránit záměně výrobků a služeb, označených napadeným označením, s výrobky označenými namítanou ochrannou známkou. Stejně či podobné byly podle žalobce shledány „videokazety a nahrané videopásky, audiovizuální programy a nahrané zvukové a zvukově obrazové záznamy“ přihlášeného označení s „videokazetami“ zapsanými pro namítanou ochrannou známkou, dále byly za podobné označeny i „obaly na zvukové nosiče a videokazety“ rovněž ve vztahu k „videokazetám“ namítané ochranné známky, a to z důvodu úzkého vztahu k nim. Služby „nakladatelství a vydavatelství periodických a neperiodických publikací v tištěné podobě“ ve třídě 41 pak byly shledány podobné „periodickému a neperiodickému tisku a knihám a knižním publikacím“ uvedeným v seznamu namítané ochranné známky. Získání rozlišovací způsobilosti nezapsaného označení namítatel prokázal podle žalobce pouze pro periodický tisk s erotickou tematikou, kteréžto výrobky byly shledány stejné či podobné již na základě námitek z důvodu podle ustanovení § 9 odst. 1 písm. a) zák. o ochranných známkách.

Dle názoru žalovaného je fonetická podobnost porovnávaných označení velmi výrazná, protože jediný fonetický rozdíl v podstatě spočívá v počátečním písmenu, kterým je u „S.“ písmeno „S“. Přestože začátek slova tvoří jeho foneticky významnou část, v tomto případě musí být podle žalovaného vzato v úvahu, že první fonetickou jednotkou není pouze písmeno „S“ nebo „E“, ale celá slabika. Fonetickými začátky porovnávaných označení jsou tedy podle stěžovatele „S.“ a „E.“, přičemž obě slabiky mají podobné fonetické prvky díky společnému znění slabiky. Koncovky obou označení pak z hlediska fonetické výslovnosti vykazují podle žalovaného rovněž shodné podstatné znaky – fonetická odlišnost samohlásky „Z“ v namítané ochranné známce není podstatná, protože existuje reálný předpoklad, že v běžné mluvě jsou obě porovnávaná označení vyslovována shodně, tedy jako dlouhé „Á“ a „ZET“, tj. jako „E.“ a „S.“.

III. c)

K poukazu stěžovatele, že rozhodnutím žalovaného bylo zcela popřeno prvoinstanční správní rozhodnutí, žalovaný uvedl, že toto prvoinstanční rozhodnutí nikdy nenabýlo právní moci. Podle stěžovatele není třeba, aby v odvolacím řízení byly vneseny do posuzování věci nové skutečnosti, které by odůvodňovaly změnu rozhodnutí, neboť posouzení zaměnitelnosti určitého označení s registrovanou ochrannou známkou je věcí právního posouzení, nikoli skutečností, kterou by bylo třeba dokazovat či tvrdit; podle žalovaného stačí, že oprávněný subjekt (v daném případě společnost PK 62, a.s.) námitku zaměnitelnosti v příslušném řízení vznesl.

K možnosti existence ochranných známek zaměnitelných se starší ochrannou známkou zapsanou pro obdobné výrobky a služby žalovaný poznamenal, že v tomto případě se uplatní řízení o námitkách. Jde o řízení, které je čistě v dispozici vlastníků starších ochranných známek, zda se svých práv dovolají či nikoli. K tomu mají třetí osoby zákonnou lhůtu tři měsíců od zveřejnění přihlašované známky ve Věstníku ÚPV. ÚPV nemá podle žalovaného

možnost zahájit v těchto případech řízení z vlastní iniciativy, protože nejde o překážku zápisné způsobilosti, která by bránila předmětnému označení plnit funkci ochranné známky, nýbrž je čistě věcí příslušného vlastníka ochranné známky či přihlašovatele, zda se svého práva k ochranné známce dovolá a bude se bránit zápisu zaměnitelného označení do rejstříku. Každý vlastník tak musí hájit svá práva vyplývající z existence ochranné známky či staršího nezapsaného označení sám. Jestliže tak neučiní, je podle žalobce výsledkem takového nedostatečného uplatňování práv k ochranné známce zápis zaměnitelného označení, přihlášeného pro shodné či podobné výrobky a služby, do rejstříku ochranných známek. V případě pětiletého strpění užívání kolizní ochranné známky ve smyslu ustanovení § 12 odst. 1 nyní platného zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb. o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochranných známkách), podle žalovaného vlastník či uživatel označení se staršími právy ztrácí právo požadovat prohlášení pozdější shodné či podobné ochranné známky za neplatnou, popřípadě právo bránit jejímu dalšímu užívání (s výjimkou ochranné známky, jejíž přihláška nebyla podána v dobré víře).

IV.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a jsou v ní namítány důvody odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., jakkoli stěžovatel výslovně zmiňuje, jak již uvedeno, pouze písm. a) a b) zmíněného ustanovení.

Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je namítána za první nepřezkoumatelnost rozhodnutí Městského soudu v Praze pro nedostatek důvodů. Za druhé je namítána vada řízení před Městským soudem v Praze, jež spočívá v tom, že soud přezkoumával správní rozhodnutí, které stěžovateli nebylo vůbec doručeno.

Důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. spočívá v námitce vady řízení před žalovaným spočívající v tom, že žalovaný změnil rozhodnutí správního orgánu první instance, aniž by přesně a úplně zjistil skutkový stav; důvody, proč shledal rozhodnutí správního orgánu první instance nesprávným, v odůvodnění svého rozhodnutí neuvedl.

Důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. spočívá v námitce, že Městský soud v Praze nesprávně posoudil právní otázku míry vzájemné podobnosti slovních označení „S.“ a „Extáze“ tak, že uvedená označení jsou pro výrobky a služby, pro něž mělo být označení „S.“ zapsané jako ochranná známka, zaměnitelná.

Rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud vázán podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí Městského soudu v Praze a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

V. a)

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti z důvodu nedostatku odůvodnění. Pokud by tato námitka byla důvodná, již tato okolnost samotná by musela vést ke zrušení rozhodnutí Městského soudu v Praze.

Podle konstantní judikatury Ústavního soudu (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, zveřejněný pod č. 34 ve svazku č. 3 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu, nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, zveřejněný pod č. 85 ve svazku č. 8 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu) je jedním z principů, představujícím součást práva na řádný proces, jakož i pojmu právního státu, povinnost soudů své rozsudky odůvodnit. Ve správním soudnictví nachází tato zásada vyjádření v § 54 odst. 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního v platném znění (dále jen „s. ř. s.“). Z odůvodnění pak musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelným, neboť by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces. Tyto ústavněprávní principy nalézají odraz též v judikatuře Nejvyššího správního soudu: Není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, zveřejněný pod č. 689/2005 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu; srov. např. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52; www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud se tedy při hodnocení důvodnosti stěžovatelovy námitky nepřezkoumatelnosti rozsudku Městského soudu v Praze v duchu těchto zásad zaměřil na otázku, zda je z odůvodnění napadeného rozsudku zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci žalobce a proč jeho žalobní námitky považuje za liché, mylné nebo vyvrácené.

Nejvyšší správní soud však napadený rozsudek ve světle výše uvedených kritérií nepřezkoumatelným neshledal.

V první řadě se Městský soud v Praze vypořádal s námitkou stěžovatele, že mu správní rozhodnutí žalovaného vůbec nebylo doručeno – soud zde dospěl k závěru, který podrobně vyargumentoval, že za okamžik doručení správního rozhodnutí považuje okamžik, kdy se stěžovatel o rozhodnutí dozvěděl dne 3. 2. 2004 při jednání u Městského soudu v Praze v jiné právní věci (viz str. 1-2 přezkoumávaného rozsudku).

Dále se soud dostatečně podrobně vypořádal s otázkou, proč považuje za zákonný závěr žalovaného o zaměnitelnosti slovních označení „S.“ a „E.“ pro výrobky a služby, pro něž mělo být označení „S.“ zapsané jako ochranná známka ve prospěch stěžovatele (viz str. 5-6 přezkoumávaného rozsudku). Pokud se soud v řadě ohledů ztotožnil s právním názorem žalovaného, zejména s tím, že klíčovým argumentem pro shledání uvedených označení

zaměnitelnými je existence zaměnitelnosti fonetické, která již sama o sobě je důvodem dostačujícím pro takový závěr, nelze mu to z hlediska posuzování přezkoumatelnosti jeho rozhodnutí (nikoli ovšem nutně z hlediska jeho věcné správnosti) jakkoli vytknout; odkaz na odůvodnění rozhodnutí žalovaného pak v tomto případě je namístě a nečiní rozhodnutí soudu nepřezkoumatelným. V rámci své právní argumentace se pak soud vypořádal i s výtkami stěžovatele týkajícími se toho, že předcházející rozhodnutí ÚPV sporné označení k registraci jako ochrannou známku připouštěla (viz str. 6, druhý odstavec odůvodnění přezkoumávaného rozsudku) a že žalovaný rozhodl jinak než správní orgán první instance, aniž by k tomu bylo podle názoru stěžovatele racionálního důvodu (viz str. 6, čtvrtý odstavec odůvodnění přezkoumávaného rozsudku).

V. b)

Dále se soud zabýval námitkou stěžovatele, že v řízení před Městským soudem v Praze se vyskytla vada spočívající v tom, že soud přezkoumával správní rozhodnutí, které stěžovateli nebylo vůbec doručeno.

Jak již shora uvedeno, Městský soud v Praze se uvedenou námitkou stěžovatele ve svém rozsudku zabýval, přičemž dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného bylo stěžovateli doručeno dne 3. 2. 2004, kdy se o něm dozvěděl při jednání Městského soudu v Praze v jiné právní věci. Dřívější možné datum doručení, a sice 2. 12. 2003, kdy rozhodnutí měl od žalovaného převzít pan P. B., údajně pro tehdejší zástupkyni stěžovatele ing. J. V., soud za den doručení nepovažoval. Důvodem pro takový závěr byla podle Městského soudu v Praze skutečnost, že i podle tvrzení samotného žalovaného neměl žalovaný k dispozici písemné pověření od oprávněné osoby pro P. B. v době, kdy mělo dojít k předání rozhodnutí P. B. osobě. Dokazování k těmto otázkám proto soud neprováděl jako nadbytečné.

K závěru, že stěžovateli bylo žalobou napadené správní rozhodnutí žalovaného doručeno dne 3. 2. 2004, Městský soud v Praze dospěl na základě úvahy o obsahu žaloby stěžovatele, z něhož plyne, že s ním musel být stěžovatel nepochybně seznámen, jakož i z toho, že přílohou žaloby byla kopie tohoto rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud rozhodl již v rozsudku svého rozšířeného senátu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 2 As 27/2004 - 78, zveřejněném pod č. 450/2005 Sb. NSS, že jak vyplývá ze s. ř. s., především z jeho ustanovení § 72 odst. 1, *podání žaloby, zejména pokud se týká lhůty dle tohoto ustanovení, je vázané na oznámení napadeného správního rozhodnutí. Nedostatek řádného doručení tohoto rozhodnutí příslušnému účastníkovi řízení (žalobci), spočívající v tom, že rozhodnutí bylo v rozporu s ustanovením § 25 odst. 3 spr. ř. doručeno přímo účastníkovi řízení a nikoli jeho zástupci, brání rozhodnutí o žalobě (přezkoumání vlastního napadeného správního rozhodnutí). Jestliže žaloba přes tuto vadu doručení správního rozhodnutí byla podána, jedná se o nedostatek žaloby (nedostatek podmínky řízení) odstranitelný. Samotná tato skutečnost (vada doručení) není bez dalšího důvodem k odmítnutí žaloby pro předčasnost [§ 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Pokud soud u kterého byla podána taková žaloba, zjistí, obvykle z vyžádaného správního spisu žalovaného, že rozhodnutí nebylo zástupci žalobce doručeno, uloží usnesením žalovanému doplnit spis (řízení) o doklad o doručení rozhodnutí tomuto zástupci účastníka řízení. Protože teprve tímto doručením bylo napadené správní rozhodnutí řádně oznámeno, plyne až od tohoto okamžiku lhůta k případnému rozšíření žaloby na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo k rozšíření o další žalobní body (§ 71 odst. 2, věta třetí s. ř. s.). Podobná situace v uvedeném judikátu Nejvyššího správního soudu je i v případě žaloby stěžovatele, kterou projednával Městský*

soud v Praze. Nutno dodat, že z hlediska aplikovatelnosti zásad vyslovených v tomto judikátu není podstatné, zda se žalobce o správním rozhodnutí, které napadl žalobu, případně fakticky dozvěděl jinak (třeba – jako tomu bylo zřejmě v případě stěžovatele – ze soudního spisu v jiném řízení než v řízení o žalobě proti danému správnímu rozhodnutí).

Podle § 51 odst. 1 spr. ř. se rozhodnutí účastníkovi řízení *oznamuje doručením písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí. Den doručení rozhodnutí je dnem jeho oznámení.* Podle odst. 2 téhož ustanovení *účastníku řízení, který je přítomen, může být rozhodnutí oznámeno ústním vyhlášením; den ústního vyhlášení rozhodnutí je dnem oznámení rozhodnutí, jen pokud se přítomný účastník řízení vzdal nároku na doručení písemného vyhotovení rozhodnutí.* Podle § 25 odst. 3 spr. ř., *má-li účastník řízení zástupce s plnou mocí pro celé řízení, doručuje se písemnost pouze tomuto zástupci. Má-li však účastník řízení osobně v řízení něco vykonat, doručuje se písemnost nejen zástupci, ale i jemu.*

Stěžovatel podal, jak vyplývá z obsahu správního spisu, konkrétně z přihlášky ochranné známky č. j. 87105, tuto přihlášku dne 8. 12. 2000 (ve správním spise žurnalizována jako položka 1). Pro řízení ve věci této přihlášky jej zastupovala ing. J. V., patentová zástupkyně, a to na základě generální plné moci evidované u ÚPV od 14. 12. 2000 pod č. 1689 (viz přípis ÚPV ing. V. ze dne 15. 12. 2000, jehož kopie je spolu s přípisem ing. V. ÚPV ze dne 27. 12. 2000 součástí správního spisu – ve správním spise žurnalizováno jako položka 2). Uvedená plná moc, jakkoli její kopie není obsahem správního spisu, je nejspíše plnou mocí pro celé řízení, neboť z obsahu správního spisu, zejména z úkonů, které vůči ÚPV činila ing. V., lze mít za to, že stěžovatele vskutku zastupovala neomezeně po celé správní řízení.

Napadené rozhodnutí žalovaného mělo být doručeno ing. V. K., patentovému zástupci, který zastupoval společnost PK 62, a. s., a ing. V.. Na doručence u rozhodnutí žalovaného (viz položka 22 správního spisu) je sice uvedeno jméno a adresa ing. V., ovšem podpis toho, kdo zásilku převzal, je i pro laika zjevně odlišný od ostatních podpisů ing. V. na písemnostech založených v správním spise (viz např. položky č. 19, 11 či 2 správního spisu) a naopak velmi se podobající podpisu na položce knihy pošty ÚPV týkající se písemností předaných ÚPV adresátovi dne 2. 12. 2003, mezi nimi též písemnosti specifikované pod č. 162163, tj. stejným číslem jako č. j. rozhodnutí žalovaného (kopie příslušných pasáží knihy pošty ÚPV doložil samotný žalovaný ve svém vyjádření Městskému soudu v Praze ze dne 29. 6. 2004, založeném na č. l. 34 soudního spisu, které podal k žalobě; uvedené kopie jsou přílohou soudního spisu). Napadené správní rozhodnutí měl podle sdělení žalovaného, které nezpochybňoval ani stěžovatel, převzít pan P. B., tedy nikoli ing. V. P. B. nebyl podle sdělení ing. V. jejím zaměstnancem, nýbrž osobou, která jí v případě potřeby pomáhá s prací „jako člověk člověku“ (viz sdělení ing. V. na č. l. 48 soudního spisu).

Oznámení rozhodnutí se zásadně děje doručením jeho písemného vyhotovení (doručení ústním vyhlášením nepřipadá v posuzovaném případě již *prima facie* v úvahu, neboť k němu by muselo dojít za přítomnosti účastníka řízení, resp. jeho zástupce, což se nestalo); i v případě stěžovatele muselo tedy, aby bylo řádně doručeno ve smyslu § 25 odst. 3 spr. ř., být písemné vyhotovení rozhodnutí doručeno ing. V., případně osobě, kterou by ona k převzetí rozhodnutí zmocnila. Patentového zástupce, kterým ing. V. je, nutno z hlediska výkonu jeho svobodného povolání považovat za osobu s postavením obdobným advokátu [srov. právní úpravu v tehdy platném zákoně č. 237/1991 Sb., o patentových zástupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zák. o patentových zástupcích“), a právní úpravu v zákoně č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů], proto se

doručování patentovému zástupci řídilo ustanovením § 25 odst. 2 spr. ř. s přihlédnutím k modifikacím, které přinesl zák. o patentových zástupcích. Zásadně tedy bylo nutno doručit do sídla (§ 7, § 20 zák. o patentových zástupcích) ing. V. (zde nikoli nutně jí osobně, nýbrž komukoli, kdo by v jejím sídle byl pověřen přebíráním pošty); doručení jiné osobě mimo sídlo ing. V. by bylo vůči ní účinné pouze tehdy, pokud by bylo prokázáno, že ing. V. takovou osobu k převzetí písemnosti zmocnila. Žalovaný samotný však takové zmocnění nijak nedoložil a i ing. V. je, jak shora uvedeno, také nepotvrzuje; žalovaný pouze uvádí (viz str. 3 jeho vyjádření z 29. 6. 2004, založeného na č. l. 34 soudního spisu), že podle sdělení pracovník podatelny ÚPV P. B. často s ing. V. do podatelny ÚPV přicházel a že mu byla pro její patentovou kancelář i pro ni osobně předávána pošta. Skutečnost, že ing. V. se mohla vzhledem ke vztahům, které ji pojily s P. B., o předmětném správním rozhodnutí dozvědět a že tuto informaci mohla použít při sepisování podání ÚPV (tak se také, a v tom Nejvyšší správní soud s Městským soudem v Praze bezesbýtku souhlasí, nejspíše také stalo), ovšem není rozhodná.

Za oznámení rozhodnutí doručením jeho písemného vyhotovení (§ 51 odst. 1 spr. ř.) totiž nelze považovat každou informaci o tom, že dané rozhodnutí existuje, která se dostane tomu, komu má být rozhodnutí doručeno. Účinně je doručeno pouze tehdy, je-li adresátu doručeno samotné písemné vyhotovení rozhodnutí opatřené zejména náležitostmi, které osvědčují jeho autenticitu. Musí se tedy jednat o rozhodnutí v jeho hmotné podobě (tj. o text na hmotném substrátu, zpravidla papíru) a být opatřeno úředním razítkem a podepsáno s uvedením jména, příjmení a funkce oprávněné osoby (§ 47 odst. 5 věta druhá spr. ř.). Zvláštní právní předpis samozřejmě může stanovit odlišné podmínky, např. elektronickou formu rozhodnutí či automatizovaně zpracovávanou formu rozhodnutí, kde obvyklé „znaky autenticity“ (tj. zejména razítko a podpis oprávněné osoby) jsou nahrazeny jinými (např. elektronickým podpisem, speciálním druhem papíru, na němž se rozhodnutí vydává, speciálním způsobem tisku rozhodnutí aj.). Nepostačí tedy, je-li adresátu předána např. xerokopie rozhodnutí, jeho opis nevybavený „znaky autenticity“ či rozhodnutí v elektronické formě (např. naskenované a uložené na nosiči dat jako datový soubor). Nepostačí ani, je-li adresátu umožněno do rozhodnutí (byť i opatřeného znaky autenticity) nahlédnout. Smyslem a účelem doručení písemného vyhotovení rozhodnutí totiž je, aby adresátu byl jednak sdělen jeho obsah, jednak potvrzena jeho autenticita a konečně také, aby mohl rozhodnutí podrobit svému zkoumání (tj. mohl je relativně neomezeně studovat a analyzovat) zejména pro účely řádného plnění povinností či domáhání se práv z rozhodnutí vyplývajících, jakož i pro účely případného využití opravných prostředků proti němu.

Ze žádné skutečnosti, kterou by bylo lze zjistit z obsahu správního či soudního spisu, ovšem neplyne, že by se prostřednictvím P. B. do rukou ing. V. či do jejího sídla jako patentové zástupkyně dostalo písemné vyhotovení rozhodnutí s náležitostmi výše specifikovanými.

Za den doručení žalobou napadeného správního rozhodnutí stěžovateli však nelze bez dalšího považovat ani 3. 2. 2004, tedy den, kdy se měl stěžovatel o existenci rozhodnutí (a zřejmě i o jeho obsahu) dozvědět na jednání Městského soudu v Praze v jiné (obchodněprávní) věci. Stěžovatel uvádí, že tento den se o existenci rozhodnutí dozvěděl tak, že uvedené rozhodnutí mělo být přílohou komplexního vyjádření protistrany v uvedeném soudním sporu, společnosti PK 62, a. s. Z tvrzení účastníků soudního řízení ani ze zjištění Městského soudu v Praze však nevyplývá, že by stěžovatel na jednání soudu v obchodněprávní věci dne 3. 2. 2004 obdržel jeho písemné vyhotovení. Je nepochybné,

že stěžovatel do rozhodnutí nahlédl a že se seznámil s jeho obsahem (jinak by stěží mohl zcela konsekventně proti obsahu rozhodnutí argumentovat ve své správní žalobě) a že si dokonce opatřil jeho kopii, kterou k žalobě přiložil. Ani z toho však neplyne, že by mu bylo doručeno písemné vyhotovení rozhodnutí. Navíc, i kdyby se tak skutečně stalo, bylo by doručení přímo stěžovateli účinné pouze za podmínky, že by předtím přestal být ve správním řízení zastupován ing. V.. Žádnou informaci o něčem takovém však ve správním spise nelze nalézt.

Je tedy zřejmé, že otázka data doručení správního rozhodnutí žalovaného stěžovateli nebyla v řízení před Městským soudem v Praze zodpovězena. To je ovšem nutno považovat za vadu řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, neboť znemožňuje posoudit včasnost či naopak opožděnost nebo předčasnost stěžovatelovy žaloby. V řízení před soudem je ovšem včasnost žaloby, závisující v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu mj. na tom, zda vůbec a kdy bylo žalobci doručeno správní rozhodnutí, proti kterému žalobou brojí, jednou z nutných podmínek její věcné projednatelnosti. Soud si musí vždy z úřední povinnosti učinit o splnění (příp. nesplnění) této podmínky úsudek a v závislosti na výsledku tohoto posouzení se žalobou naložit (věcně ji projednat, je-li včasná, anebo ji odmítnout, je-li opožděná či předčasná). Věcné projednání žaloby implikuje, že soud dospěl k závěru o včasnosti jejího podání. Nutno poznamenat, že zejména v případě, že správní rozhodnutí upravuje, byť i nepřímou, vztahy mezi vícero soukromými osobami (v daném případě mezi stěžovatelem a společností PK 62, a. s.), nelze důkladné zkoumání včasnosti žaloby považovat za přepjatý formalismus, neboť případným věcným projednáním opožděné či předčasné žaloby by mohlo dojít k nezákonnému zásahu nejen do právní sféry žalobce (kterému by bylo lze případné neblahé důsledky přičíst k tíži kvůli nevčasnosti jeho žaloby), ale i dalších osob, které mají povinnost strpět, aby jejich právní sféra byla případně dotčena v důsledku včasné žaloby někoho jiného, avšak nemají povinnost nést takové následky v případě žaloby předčasné či opožděné. Případný argument, že se tyto osoby v soudním řízení mohou projednání nevčasné žaloby bránit tím, že se stanou osobami zúčastněnými na řízení (§ 34 odst. 1 s. ř. s.) a ve svém vyjádření na nevčasnost žaloby poukáží, není trefný, neboť pomíjí okolnost, že takovéto třetí osoby jsou povinny být procesně aktivní, případně snášet neblahé důsledky své procesní pasivity pouze v případě, že soudní řízení se koná na základě včasné, a nikoli nevčasné žaloby. Jinak řečeno – soud je povinen odmítnout žalobu pro opožděnost či předčasnost vždy, když objektivně podmínky pro takové rozhodnutí existují, a to i v případě, že to nikdo z účastníků nenamítá a že by jí jinak, pokud by se otázkou včasnosti nezabýval a věcně ji projednal, vyhověl. „Objektivní“ požadavek na zákonnost soudního rozhodnutí zde má přednost před „subjektivní“ nevýhodou, kterou může prověřování včasnosti žaloby *ex officio* pro žalobce znamenat.

VI.

Protože tedy v daném případě rozsudkem Městského soudu v Praze bylo rozhodnuto o věci samé (o žalobě), aniž byla naznačeným způsobem odstraněna vada žaloby (podmínka řízení), neboť nebylo postaveno na jisto, zda vůbec a případně kdy bylo rozhodnutí žalovaného stěžovateli doručeno, nezbylo, než na základě kasační stížnosti tento rozsudek zrušit a věc vrátit tomuto soudu k dalšímu řízení.

Za této procesní situace nebyl důvod, aby se Nejvyšší správní soud zabýval i dalšími stížními námitkami a skutečnostmi uvedenými v kasační stížnosti, které se dotýkají přezkoumání vlastního rozhodnutí správního orgánu (žalovaného).

VII.

Na Městském soudu v Praze nyní bude, aby zjistil, zda a případně kdy bylo rozhodnutí žalovaného stěžovateli doručeno. V této souvislosti soud rovněž prověří otázku zastoupení stěžovatele v řízení před ÚPV a před žalovaným (zda a případně kdy zastoupení stěžovatele patentovou zástupkyní ing. V. zaniklo).

Zjistí-li soud, že rozhodnutí žalovaného stěžovateli doručeno bylo, posoudí v závislosti na tom, kdy se tak stalo, zda byla žaloba podána včas, anebo nikoli (byla podána předčasně či opožděně), a příslušným způsobem o ní rozhodne (odmítne ji, anebo věcně projedná). Přitom neopomene, že podle judikatury Nejvyššího správního soudu (viz shora již zmíněný rozsudek jeho rozšířeného senátu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 2 As 27/2004 - 78, zveřejněný pod č. 450/2005 Sb. NSS) samotná skutečnost, že žaloba byla podána dříve, než bylo žalobci doručeno rozhodnutí správního orgánu, proti kterému již nejsou řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, není bez dalšího důvodem k odmítnutí žaloby pro předčasnost [§ 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].

Pakliže by soud zjistil, že rozhodnutí žalovaného dosud stěžovateli doručeno nebylo, uloží usnesením žalovanému doplnit spis (řízení) o doklad o doručení rozhodnutí (i zde viz shora zmíněný judikát Nejvyššího správního soudu). Po doplnění soud věc projedná a rozhodne o ní - zda rozhodne ve věci samé, anebo procesně, to bude záviset na posouzení podmínek projednatelnosti žaloby; Nejvyšší správní soud v tomto ohledu nemůže Městský soud v Praze zavazovat svým právním názorem, pouze obecně poznamenává, že k jinému závěru o projednatelnosti, než k jakému dospěl Městský soud v Praze v rozsudku, který byl nyní tímto rozhodnutím Nejvyššího správního soudu zrušen, by musely existovat racionální důvody.

Právním názorem Nejvyššího správního soudu vyjádřeným v tomto rozsudku je Městský soud v Praze vázán podle § 110 odst. 3 s. ř. s.

V novém rozhodnutí o věci rozhodne Městský soud v Praze též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 věta první s. ř. s.)

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. května 2006

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu